

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 50/2022-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Ivana Fiačana (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., Šumavská 3, Bratislava, IČO 36 856 592, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Gabriel Almáši, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Tost/46/2021 zo 17. augusta 2021 v spojení s opravným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Tost/46/2021 z 3. septembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. novembra 2021 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a porušenia práv zaručených čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3Tost/46/2021 z 3. septembra 2021. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil, prikázal najvyššiemu súdu prepustiť sťažovateľa bezodkladne z väzby na slobodu a priznal mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „špeciálny prokurátor“) podal 12. júla 2021 na sťažovateľa obžalobu pod č. VII/2 180/1000-1009 pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a iné. Konanie v danej veci je vedené na Špecializovanom trestnom súde (ďalej len „špecializovaný súd“) pod sp. zn. 1T/11/2021.

3. V priebehu prípravného konania v označenej veci bol sťažovateľ uznesením sudcu pre prípravné konanie špecializovaného súdu č. k. 1Tp/10/2019 z 30. októbra 2019 vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku, pričom lehota jeho väzby začala plynúť od 28. októbra 2019. Väzba sťažovateľa v tomto konaní bola následne predĺžená až do 28. júla 2021, a to uznesením špecializovaného súdu č. k. 1Tp/10/2019 z 2. decembra 2020 v spojení s uznesením najvyššieho súdu č. k. 5 Tost/51/2020 zo 17. decembra 2020. Po podaní obžaloby bol sťažovateľ príkazom predsedu senátu špecializovaného súdu č. k. 1T/11/2021 z 22. júla 2021 podľa § 76 ods. 5 Trestného poriadku prepustený na slobodu (ďalej len „príkaz na prepustenie“). Sťažovateľ bol ihneď po svojom prepustení 22. júla 2021 o 9.43 h opätovne zadržaný.

4. Pred podaním obžaloby vo veci vedenej na špecializovanom súde pod sp. zn. 1T/11/2021 bolo uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, odboru Bratislava, 2. oddelenia vyšetrovania (ďalej len „vyšetrovateľ PZ“) ČVS: PPZ-191/NKA-BA2-2021 zo 7. júla 2021 rozhodnuté o pokračovaní v inom trestnom stíhaní týkajúcom sa sťažovateľa vo veci prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona. Uvedené trestné stíhanie pôvodne začalo na základe uznesenia povereného príslušníka Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava V, oddelenia skráteneho vyšetrovania Bratislava Petržalka – sever ČVS: ORP-1750/1-OVS-B5-2010 z 5. júla 2010 a k jeho prerušeniu uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava V, odboru kriminálnej polície, 2. oddelenia všeobecnej kriminality Bratislava 5 ČVS: ORP-815/2-OVK-B5-2011 z 25. októbra 2011 došlo preto, že v danom čase sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči konkrétnej osobe.

5. Uznesením vyšetrovateľa PZ ČVS: PPZ-191/NKA-BA2-2021 z 23. júla 2021 bolo sťažovateľovi v trestnom stíhaní zmienenom v predchádzajúcom bode podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a 3 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona. Špeciálny prokurátor podal následne 23. júla 2021 o 19.47 h na špecializovanom súde návrh na vzatie sťažovateľa do väzby v rámci trestného stíhania tohto nového skutku.

6. Uznesením sudkyne pre prípravné konanie špecializovaného súdu č. k. 4Tp 17/2021 z 24. júla 2021 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku. Sťažovateľ podal proti uzneseniu špecializovaného súdu z 24. júla 2021 sťažnosť.

7. Najvyšší súd napadnutým uznesením č. k. 3Tost/46/2021 zo 17. augusta 2021 zrušil uznesenie špecializovaného súdu a sám rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil.

8. Následným opravným uznesením č. k. 3Tost/46/2021 z 3. septembra 2021 najvyšší súd opravil pisársku chybu vo výrokovej časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

II. Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ svoju ústavnú sťažnosť odôvodnil tým, že:

- a) bol nezákonne a účelovo opätovne vzatý do väzby uznesením špecializovaného súdu z 24. júla 2021, pretože po jeho prepustení z väzby v inej trestnej veci bolo proti nemu zo strany orgánov činných v trestnom konaní účelovo vznesené nové obvinenie (uznesením vyšetrovateľa PZ ČVS: PPZ-191/NKA-BA2 z 23. júla 2021), ktoré sa stalo podkladom pre podanie ďalšieho návrhu na vzatie sťažovateľa do väzby v novej trestnej veci napriek tomu, že takýto postup predstavoval v danom prípade zo strany orgánov činných v trestnom konaní vedomé opomenutie povinnosti bezodkladne vzniesť obvinenie, a to v rozpore s § 206 Trestného poriadku, pričom daný postup sledoval jediný cieľ, opätovne dosiahnuť sťažovateľovu väzbu;
- b) podľa sťažovateľa mali orgány činné v trestnom konaní proti nemu vzniesť obvinenie pre nový skutok kvalifikovaný ako zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a 3 písm. a) a 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona už v roku 2020 na základe svedeckých výpovedí [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], a to ešte v rámci prípravného konania vedeného neskôr po podaní obžaloby na špecializovanom súde pod sp. zn. 1T/11/2021, no neurobili tak, podľa sťažovateľa len preto, aby si ďalšie trestné stíhanie „ponechali v zálohe“ a v prípade potreby mohli začať pre spomenutý skutok samostatné nové trestné stíhanie, v ktorom by mohli opätovne podať návrh na vzatie sťažovateľa do väzby;
- c) podľa sťažovateľa ide v jeho prípade o opätovné vzatie do väzby v tej istej veci v zmysle ustanovenia § 71 ods. 3 Trestného poriadku, o čom má svedčiť skutočnosť, že svoju vecnú príslušnosť na rozhodnutie v uznesení o jeho vzatí do väzby sám špecializovaný súd odôvodnil tým, že v danom prípade sú splnené podmienky na spoločné konanie s predchádzajúcou sťažovateľovou trestnou vecou vedenou na špecializovanom súde pod sp. zn. 1T/11/2021, v ktorej bola 12. júla 2021 na tomto súde podaná na sťažovateľa obžaloba;
- d) sťažovateľ poukázal aj na závery ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 47/2013 týkajúce sa zákazu opätovného vzatia do väzby v tej istej veci, z ktorého vyvodil, že realizovať jeho opätovné zadržanie a vzatie do väzby by bolo možné len v prípade, ak by po jeho prepustení z väzby 22. júla 2021 došlo k takým (novým) okolnostiam, z ktorých by reálne hrozila obava naplnenia niektorého zo zákonných väzobných dôvodov;
- e) sťažovateľ uzavrel svoju argumentáciu tvrdením, že najvyšší súd, ktorý rozhodoval o sťažnosti proti uzneseniu špecializovaného súdu z 24. júla 2021, postup špecializovaného súdu v predmetnom konaní nenapravil a ponechal sťažovateľa vo väzbe, pričom k okolnostiam opätovného vzatia do väzby sa vo svojom uznesení, ktoré sťažovateľ ústavnou sťažnosťou napáda, žiadnym spôsobom nevyjadril, tieto okolnosti nerozoberal a nehodnotil, a preto jeho rozhodnutie nespĺňa požiadavky na riadne odôvodnenie.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým tento súd zrušil uznesenie špecializovaného súdu z 24. júla 2021, no na druhej strane ponechal sťažovateľa vo väzbe z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku a nenahradil väzbu sťažovateľa

dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Podstata námietok sťažovateľa spočíva v tom, že bol v dôsledku napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nezákonne a účelovo opätovne vzatý do väzby v podstate „v tej istej veci“.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

11. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu (ústavnej sťažnosti) možno hovoriť vtedy, keď namietaným zásahom (postupom alebo rozhodnutím) orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré sťažovateľ označil, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným zásahom (postupom alebo rozhodnutím) orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd poznamenáva, že v rámci svojej judikatúry opakovane konštatoval (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, I. ÚS 124/08, II. ÚS 60/08, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 397/2010), že ide o všeobecné ustanovenie upravujúce základné právo na súdnu ochranu vo vzťahu ku konaniu vo veci samej a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľné ustanovenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktoré je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

15. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd konštatuje, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje citovaný článok dohovoru. Väzobným konaním podľa názoru ústavného súdu nemôže dôjsť k porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces a zásadne sa teda nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré

platí špeciálna (pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe v zásade prísnejšia) právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru garantujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (obdobne napr. III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05, I. ÚS 256/07). Procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby (vrátane požiadavky na adekvátnu súdnu odpoveď na argumentáciu dotknutej osoby pozbavenej osobnej slobody) sú *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavný súd v tomto smere rešpektuje prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru, a to najmä pokiaľ ide o zákonnosť väzby vrátane otázky, či k takémuto zbaveniu slobody došlo v súlade so zákonom upraveným postupom, kde dohovor odkazuje primárne na vnútroštátne právne predpisy a upravuje povinnosť dodržiavať ich hmotnoprávne aj procesné právne normy a požaduje, aby zbavenie slobody jednotlivca nebolo arbitrárne (čl. 5 ods. 1 dohovoru), ďalej chráni právo jednotlivca na primeranú dĺžku väzby v zmysle požiadavky, aby väzba nebola predĺžovaná nad primeranú lehotu a aby nedochádzalo v postupe príslušných orgánov počas trvania väzby k zbytočným prietahom (čl. 5 ods. 3 dohovoru), a konečne chráni právo jednotlivca domáhať sa periodického prieskumu zákonnosti väzby a žiadať o prepustenie na slobodu, o ktorom musí byť rozhodnuté urýchlene (čl. 5 ods. 4 dohovoru) [rozsudok ESLP de Wilde at al v. Belgicko z 18. 6. 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71 – § 77 etc., ako aj novšia judikatúra Khudoyorov v. Rusko, rozsudok ESLP č. 6847/02 z 8. 11. 2005, body 124 – 125, 172 – 174 a 193; Öcalan v. Turecko, č. 46221/99, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 5. 2005, body 83 – 84 a 103; Khudobin v. Rusko, č. 59696/00, rozsudok ESLP z 26. 10. 2006, body 103 a 115].

16. Sťažovateľ sa v petite podanej sťažnosti okrem iného domáhal vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré však vecne nedopadajú na podmienky jeho väzobného stíhania, resp. nie sú ich vecným vyjadrením. Naproti tomu skúmanie zákonnosti (vrátane dôvodnosti) ďalšieho trvania väzby je *ratione materiae* súčasťou čl. 5 dohovoru. Ústavná sťažnosť napádajúca uznesenie najvyššieho súdu sa týkala zákonnosti ďalšieho trvania sťažovateľovej väzby. Vychádzajúc z podstaty veci, sa sťažovateľ mal domáhať ochrany základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru, nie ochrany práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. V dôsledku toho ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol sťažovateľom podanú sťažnosť v tejto jej časti ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru:

18. Vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti považuje ústavný súd za potrebné poukázať na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej je základné právo na osobnú slobodu garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného na urýchlenú súdnu kontrolu zákonnosti jeho väzby, s čím je spojená povinnosť nariadenia prepustenia obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj právo obvineného nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou.

Obsah označených ustanovení ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 dohovoru (obdobne napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08, III. ÚS 581/2015, III. ÚS 183/2018).

19. Právomoc ústavného súdu je vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby (alebo je vo väzbe), bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol do väzby vzatý pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu vyjadrenú v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku alebo okolnosti uvedené v odseku 2 tohto ustanovenia, a osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby (II. ÚS 76/02). Úlohou ústavného súdu je tiež sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne (ústavne konformne) aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (obdobne napr. III. ÚS 271/07, II. ÚS 465/2011). Ústavný súd preto nemôže zasahovať do skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné.

20. Ústavný súd stabilne k obsahu a podstate základného práva na osobnú slobodu tiež uvádza, že každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotliviec pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (obdobne napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00). Požiadavka obsiahnutá v tomto článku sa nemôže definovať *in abstracto*, ale musí sa posúdiť podľa okolností každej veci vrátane toho, čo v sťažnosti sťažovateľ uviedol (I. ÚS 109/03).

21. Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry zdôrazňuje, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (obdobne napr. III. ÚS 26/01). Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (Toth c. Rakúsko z 12. 12. 1991).

22. Sťažovateľ v odôvodnení svojej ústavnej sťažnosti nijakým spôsobom nerozporuje, resp. nespochybňuje naplnenie formálnych a materiálnych dôvodov väzby. Ústavný súd preto nepovažuje za potrebné v rámci svojho rozhodnutia bližšie rozoberať a popisovať odôvodnenie tých častí rozhodnutí súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci, v ktorých sa zaoberali otázkou naplnenia dôvodov väzby sťažovateľa. Celá argumentácia sťažovateľa bola zameraná cielene na porušenie označených práv v dôsledku tzv. reťazenia väzby.

23. Aj v tomto konaní ústavný súd vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a súdu rozhodujúceho o podanom opravnom prostriedku nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové konanie a konanie o opravnom prostriedku (v danom prípade konanie o sťažnosti proti uzneseniu o väzbe, pozn.) z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (obdobne vo vzťahu k iným typom konania porovnaj napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku

komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj súdu rozhodujúceho o opravnom prostriedku), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania.

24. Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že uvedenou argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa tzv. rešazenia väzby (resp. okolnosťami bezprostredne predchádzajúcimi „novému návrhu“ na vzatie sťažovateľa do väzby) sa v odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd zaoberal výslovne iba v kontexte posudzovania existencie dôvodu tzv. kolúznej väzby, teda vo veľmi zúženom rozsahu (pozri tiež bod 31 odôvodnenia tohto rozhodnutia). Vo vzťahu k tejto námietke však ústavný súd považuje za potrebné poukázať aj na pasivitu sťažovateľa, ktorý možnosť predložiť svoju argumentáciu v záujme ochrany svojich práv v predmetnom konaní dostatočne nevyužil, o čom svedčí skutočnosť, že sťažnosť podaná proti uzneseniu špecializovaného súdu bezprostredne po vyhlásení tohto rozhodnutia následne nijako neodôvodnil. V dôsledku uvedeného v spojení so skutočnosťou, že najvyšší súd sa v ďalších otázkach týkajúcich sa zákonnosti a dôvodnosti sťažovateľovej väzby stotožnil so závermi špecializovaného súdu v preskúmanom rozhodnutí z 24. júla 2021, pričom špecializovaný súd sa vysporiadal aj so sťažovateľovou argumentáciou pri výsluchu pred rozhodnutím o väzbe (ako je bližšie uvedené v nasledujúcich bodoch odôvodnenia), nemožno neuvedenie bližšej argumentácie vo vzťahu k námietke tzv. rešazenia väzby v napadnutom uznesení najvyššieho súdu považovať za takú vadu daného rozhodnutia, ktorá by bola spôsobilá prívodiť jeho ústavnú neakceptovateľnosť.

25. Ústavný súd sa oboznámil aj s uznesením špecializovaného súdu z 24. júla 2021, na odôvodnenie ktorého napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nadväzuje. Špecializovaný súd sa s námietkou tzv. rešazenia väzby zaoberal a vysporiadal sa s ňou v časti, v ktorej ustálil svoju pôsobnosť (str. 2) v spojení s časťou nasledujúcou po preskúmaní splnenia jednotlivých podmienok väzby (str. 9). Z obsahu odôvodnenia uznesenia špecializovaného súdu vyplýva, že podľa neho v preskúmanej veci sú splnené podmienky na spoločné konanie s vecou vedenou pod sp. zn. 1T/11/2021, v ktorej už na tomto súde bola 12. júla 2021 podaná obžaloba, špecializovaný súd však taktiež poukázal na rozdielne štádium konania, v ktorom sa obe veci nachádzajú (jedna krátko po vznesení obvinenia a druhá v štádiu po podaní obžaloby), konštatujúc potrebu prioritne vykonať urýchlene vyšetrovanie v preskúmanej veci orgánmi činnými v trestnom konaní s cieľom rozhodnutia o skutku (podaním obžaloby alebo iným meritórnym rozhodnutím). Na základe týchto skutočností špecializovaný súd vyhodnotil návrh na vzatie sťažovateľa do väzby ako návrh podaný v inej trestnej veci než v tej, v ktorej už bola podaná obžaloba (konanie vedené pod sp. zn. 1T/11/2021) a v ktorej bol sťažovateľ prepustený z väzby na slobodu.

26. V kontexte sťažovateľovej argumentácie považuje ústavný súd za podstatné, že skutok, pre ktorý bol sťažovateľ v čase podania ústavnej sťažnosti väzobne trestne stíhaný, nebol nikdy predmetom konania vo veci sp. zn. 1T/11/2021. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že uznesenie o pokračovaní trestného stíhania v druhej trestnej veci bolo vydané 7. júla 2021, t. z. ešte pred podaním obžaloby vo veci sp. zn. sp. zn. 1T/11/2021, a to na základe výpovedí svedkov z roku 2021. Obvinenie vznesené následne 23. júla 2021 vyplývalo z nového dôkazného stavu týkajúceho sa nového skutku vyšetrovaného v rámci samostatného konania v rozdielnom štádiu tak z hľadiska procesného, ako aj z hľadiska miery objasnenosti nového skutku.

Argumentácia sťažovateľa o jeho opakovanom vzatí do väzby v tej istej veci, resp. o účelovom opätovnom vzatí do väzby, sa preto ústavnému súdu javí ako opodstatnená.

27. V obžalobe v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/11/2021 sa sťažovateľovi kladie za vinu spáchanie 7 trestných činov, na ktorých sa mal podieľať ako člen zločineckej skupiny, z toho 5 z nich bolo posúdených ako obzvlášť závažný zločin. Podľa ústavného súdu samotná povaha, charakter a množstvo stíhaných skutkov aj v tomto prípade určili rozsiahlosť a náročnosť dokazovania, ktoré muselo byť vykonané. Podľa sťažovateľa vo veci, v ktorej došlo k podaniu obžaloby sp. zn. 1T/11/2021, mali orgány činné v trestnom konaní rozhodnúť o rozšírení trestného stíhania o ďalší skutok, ktorého vyšetrovanie je predmetom samostatne vedeného konania v druhej sťažovateľovej trestnej veci, v ktorej bol vzatý do väzby napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Uvedené tvrdenie sťažovateľa podľa ústavného súdu ignoruje fakt, že konanie, v ktorom bol pôvodne väzobne stíhaný po jeho prvom zadržaní, sa v čase vznesenia nového obvinenia proti jeho osobe (23. júla 2021) nachádzalo v štádiu po podaní obžaloby (12. júla 2021). Prípadné rozšírenie trestného stíhania v uvedenom konaní, ktoré bolo v čase vydania uznesenia o pokračovaní trestného stíhania v druhej sťažovateľovej trestnej veci (7. júla 2021) zjavne tesne pred podaním obžaloby (12. júla 2021), by s vysokou pravdepodobnosťou podľa ústavného súdu znamenalo ohrozenie dodržania sťažovateľových práv v uvedenom konaní, najmä z pohľadu práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov v prípade skutkov už vyšetrených. Z tohto pohľadu sa vznesenie obvinenia proti sťažovateľovi nejaví byť krokom účelovým, pretože postupom prezentovaným sťažovateľom ako žiaducim by sa v podstate znemožnilo podanie obžaloby v jeho veci vedenej pod sp. zn. 1T/11/2021. Tu je potrebné poukázať na tomu zodpovedajúcu podmienku spoločného konania podľa § 18 Trestného poriadku.

28. Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa, v ktorej poukázal na závery nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 47/2013 z 5. júna 2013, ústavný súd konštatuje, že jeho neskoršou rozhodovacou činnosťou boli tieto závery prekonané (uznesenie č. k. III. ÚS 314/2012 z 3. júla 2012, uznesenie č. k. II. ÚS 135/2016 z 11. februára 2016, uznesenie č. k. III. ÚS 630/2014 z 21. októbra 2014) a jeho väčšinová judikatúra prezentuje právny záver, v zmysle ktorého „ani zákon, ani ústava a ani relevantná judikatúra ústavného súdu či Európskeho súdu pre ľudské práva nestanovuje ako prekážku prípadnej väzby výkon bezprostredne predchádzajúcej väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody v iných trestných veciach“.

29. Sťažovateľom prezentovaná požiadavka, aby počas doby trvania jeho väzby po prvom zadržaní boli vyšetrené všetky súvisiace trestné činy, ktorých spáchanie sa mu kladie za vinu, je síce pochopiteľná, ale vzhľadom na charakter a povahu trestnej činnosti, z ktorej je sťažovateľ obvinený, a z nich vyplývajúcu možnú početnosť spáchaných skutkov, nemožno odhalenie nových dôkazov o spáchaní ďalších skutkov nielen v priebehu vyšetrovania, ale aj na jeho konci úplne vylúčiť, resp. považovať za nemožné alebo nepravdepodobné. Postupné odhaľovanie jednotlivých trestných činov je navyše typické predovšetkým v prípade rozsiahlej trestnej činnosti páchanej zločineckou skupinou. Aj z tohto dôvodu sa v danom prípade záver súdov zúčastnených na rozhodovaní v aktuálne posudzovanej veci (pozri bod 25 odôvodnenia tohto rozhodnutia), že ďalšie samostatné trestné stíhanie sťažovateľa v predmetnej veci nebolo samoúčelné, resp. účelové s cieľom obchádzania sťažovateľových práv, javí ako logický a tvrdenie sťažovateľa o opakovanom vzatí do väzby „v tej istej veci“ ako zjavne neopodstatnené, a to aj napriek jeho

argumentácii, že orgány činné v trestnom konaní mohli mať o novom skutku vedomosť už v roku 2020, ktorá bola navyše formulovaná vo všeobecnej polohe bez bližšej konkretizácie.

30. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

31. Ústavný súd *obiter dictum* poznamenáva, že jeho pozornosti neušla značne rozporuplná argumentácia najvyššieho súdu, ktorej chýba vnútorná logika v časti odôvodnenia napadnutého uznesenia týkajúceho sa existencie dôvodu kolúznej väzby. V odôvodnení tejto časti napadnutého uznesenia najvyšší súd v napätí so zostávajúcimi časťami tohto rozhodnutia, v rámci ktorých sa stotožnil so závermi špecializovaného súdu o zákonnosti a odôvodnenosti sťažovateľovej väzby, na jednej strane hovorí o neprípustnosti postupu predchádzajúceho sťažovateľovmu vzatiu do väzby, uvedúc, že „je neprípustné takto a týmto spôsobom naprávať procesnú chybu prokurátora“, na druhej strane však na základe tohto záveru konštatuje iba neexistenciu dôvodu kolúznej väzby sťažovateľa podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, a to výlučne s poukazom na túto skutočnosť. Vzhľadom na dôvody uvedené v časti III.2 (bodoch 18 až 32) odôvodnenia tohto rozhodnutia, z ktorých vyplýva zjavná neopodstatnenosť sťažovateľovej argumentácie v konaní pred ústavným súdom, prihliadajúc na skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu o tejto ústavnej sťažnosti už existovalo nové rozhodnutie najvyššieho súdu (uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3Tost/71/2021 z 8. decembra 2021), ktorým bol sťažovateľ prepustený na slobodu za súčasného nahradenia jeho väzby opatreniami podľa § 80 ods. 1 písm. b) a c), § 80 ods. 2, § 82 ods. 1 písm. a), e), f) a ods. 4 Trestného poriadku, sa osobitné meritórne preskúmanie uvedenej časti ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu stalo bezpredmetným.

III.3. Záver:

32. Vychádzajúc z úvah uvedených v predchádzajúcich častiach odôvodnenia tohto rozhodnutia, dospel ústavný súd k záveru, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu (v spojení a s prihliadnutím na obsah uznesenia špecializovaného súdu z 24. júla 2021) nemohlo porušiť sťažovateľove základné práva tak, ako to vo svojej ústavnej sťažnosti namietal. Z uvedeného dôvodu ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné ako celok odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu